

so stregli zidarjem, a pozabil je popolnoma na nas k m e t e, kateri smo vendar prisiljeni, za to šolo tako ogromne stroške plačevati. Občinskih procentov imamo 99, nato je seveda nadučitelj Janez Knapič pozabil! Pozabil je tudi nato, katere žuljeve roke so morale skrbeti za denar, ki se je vrnil v to šolo, gotovo nedolžno bele roke gospoda dekana Žičkarja in nadučitelja nikdar! Čast, nič kakor čast se skazuje gospodom, kateri niso ničesar trpeli, a ti uboga kmečka roka pa plačuj! Hvala Vam, gospod nadučitelj, da ste se nas kmetov tako lepo spominjali. Kmetje.

Iz Ljutomera. V nedeljo 8. tega meseca priredil se je v gostilni gospoda Ivana Kukovca v Ljutomeru javni ljudski shod, na katerem je govorilo več govornikov, med temi tudi dvor. svetnik Dr. Miroslav Ploj. Dr. Miroslav Ploj je kmetom zagotavljal, da bodo za naprej plačevali manjše dače in da se bodo klicali rezervisti k orožnim vajam ob času, kadar imajo doma manj opravila, menda meseca decembra in januarja. Govornik kričal, dr. Kukovec iz Celja je blatil nemško šolo. Vprašamo ga, kaj pa bi on začel, ako se nebi nemški učil, moral bi doma krave pasti in svinje čohati. Ljutomerški kaplan Srabočan je kritiziral, da je predrago cepljeno trsje, in da ga kmetje vsled tega ne morejo nakupovati; ktemu mu pritrdimo, ob enem pa ga vprašamo, kedaj pa bodo gosp. kaplani opustili zbirco, ker sami trdijo, da je posestnik revež in da malo pripuša. Kot slednji govornik nastopil je Marijin prijatelj, viničar Ivan Vogrinc iz Plešivice, temu pa je odyzel besedo gostilničar. Kmet naprednjak.

Šmarje pri Jelšah išče poštenega slovenskega trgovca! Ne vem, ali je bil pisatelj te ponudbe za „službo slovenskega trgovca v Jelšah“ pri sestavljanju ponudbe pri zdravi pameti; najbrž se mu je mešalo. Ali si že pozabil, da je že eden tako sloveči klerikalni trgovec pogorel. Zakaj pa vendar potrebujete Šmarjani klerikalnega trgovca? Za to najbrž, da se bode zopet lahko smejali, kako bode pogorel. Ali zares misliš, da se bode kmalu našel tiček, kateri ti bode šel na limance. Jaz mislim da ne. Kajti tega slovečega „Svoji k svojim“ se pač marsikdo že boji in ima tudi pravi vzrok, kajti ako pride enkrat na limance, in si peruta pokvari, potem pa hajd z Bogom, odkoder si prišel. Ja pa kar dva slovenska krojača in čevljarja tudi potrebujemo. Seveda slovenske obleke in čevlji delj časa trpijo — hm, sem hotel reči, se prej strgajo, drugače ne bi bil mogel pisati, da bode potem naenkrat dela obilo. Dosedaj niso bili naši čevljarji in krojači preveč obloženi z delom, mogoče da bode ta slovenska krojača in čevljarja tudi za ostale skrbela, da bodo imeli obila dela tudi ti.

Ptujska Gora. Volitve se končane. Naš lepi Gorski okraj, pač v svoji legi eden najkrasnejših spodnje-štajerske dežele bi pač zaslužil, da se bi v njegovo povzdignjenje tudi nekoliko storilo. Naš občinski zastop, na čelu mu župan Horvat pa tudi neumorno deluje na to, da bi se vse, kar bi bilo v polepšanje trga, preprečilo. Kaj pa van je bil napoti vrt pri Neratovi gostilni, gospod župan, da ste se na

vse kriplje prizadevali, ga odpraviti, čeprav ni na občinski zemlji. Ali vas ne zbada v oči, ko vidite novo šolsko poslopje brez vsega vrta stati, kakor zapuščeno suho drevo. Ali v resnici nima občinska blagajna toliko denarja, da bi se okoli šolskega poslopja napravil vrt, kar ne bi bilo samo v olepšanje Ptujske Gore, kamor vsako leto na tisoče tujcev zahaja, ampak bilo bi tudi za šolsko mladino umestno, ne pa, kakor pravite, nepotrebno. Ali mislite, da je pot, katerega je napravil pekovski mojster Hufnagel lansko leto, res tako lep, zakaj pa ste ta pot pustili na občinski zemlji in ste vse moči napenjali, da je ostal ter ste še celo vi sami dali potrebni material za stopnice. Oglejte si ga bolj natanko gospod župan in videli bode, da pokvari ves itak ne dosti okusen ugled Ptujskogorskega trga. Čas bi tudi gotovo že bil, gospod župan, da bi se enkrat usmilili ceste na glavni trg, katera je vsled dežja že tako splavljena, da podlaga stopnic pred Klemenčičovo hišo čez pol metra iz zemlje moli in se je začela rušiti, vsled česar je za telesno varnost nedostano in za promet jako ovirajoča. Ravno tako bi bilo uže na mestu, da bi se pobočje na glavnem trgu obkolilo in se tako zabranilo, da ne bodo otroci padali dol. Še nekaj, gospod župan! Kako pa pride to, da so bile pri podpori, katero je podelila država za potrebne osebe, katere so vsled usipanja zemlje, provzročene po dežju, trpele znatno škodo, ravno vaše dve sestri vpošteti, med tem ko druge resnično jako potrebne stranke niso dobile ničesar. Ali ste resnično tako potrebne. Kakor pa se sliši, je imela ena sestra jako malo škode vsled povodnji, druga pa neznatno vsipanje zemlje vsled dežja. Pri tem pa mož one sestre revnejših prezirati, med tem ko mož druge žene tudi ne stoji preslabo kot branjevec. O tej zadevi bode vi kakor tudi gospod Hufnagel, kot zaupni mož, še oblasti dajali odgovor, ali se ni pri tej podpori v škodo potrebnejših strank delovalo. Te podpore so bile namenjene za stranke, katere nimajo pričakovati niti od sorodnikov, niti od drugih podpore, kar pa v navedenih dveh slučajih ni istina, ker ja vi gospod župan, vendar stojite v toliko dobrih razmerah, da bi vašima sestrama že lahko tudi brez te podpore pomagali, ako bi bilo treba. Le naprej tako, gospod župan, nasledke vašega delovanja bode kmalu orali. Vidite, da se ljudstvo ne pusti več podjarmiti pot vaše pašarsko vodstvo, in vsakomur zaupanje do vas mora zmanjkati, ako vodi preziravanje s katerim vi prebivalce Ptujske Gore obdarujete.

Zunanje novice.

Državni zbor. Pri dne 9. t. m. se vršečem ministerskem posvetovanju se je sklenilo, državni zbor dne 17. t. m. sklicati.

Štajerski deželni zbor je dovolil v svoji seji dne 7. t. m. 50.000 kron podpore za okraje, kateri so bili vsled povodnji in toče prizadeti. Med temi so tudi od povodnji prizadeti prebivalci v ptujskem in

ormožkem okraju. Nadalje je dovolil štajerski deželni odbor poleg 5000 kron, katere je odbor že dal pogorelcem v Slovenjem Gradcu, še daljnih 10.000 kron podpore.

Kranjski deželni zbor zatvorjen. Seje deželnega zbora kranjskega so se morale zaključiti. Vzrok temu je bila obstrukcija dr. Šusteršiča s njegovimi klerikalnimi podrepniki, ker so hoteli imeti volilno napravo po svojem kopiti.

Iz Koroškega. Znani slovenski dohtar Brejč, kateri je nedavno pri sodnji izgubil neko tožbo, ker ni bilo mogoče razpravljati v njegovi sloveči prvaški slovenščini, je te dni s svojimi pripadniki vred tudi v deželnem zboru Koroškem vsled njegove hujskarije doživel popolen poraz. Njegovo hujskajočo agitacijo niso zavrnilo samo naprednjaki in Nemci, ne, zavrnilo so ga tudi kmečki poslanci, ne samo nemške narodne stranke, ampak tudi poslanci slovenskih občin, toraj slovenski poslanci. Vsi ti so izrazili svoj srd proti Brejčevemu ravnanju, edino le klerikalna stranka, katera tudi ni mogla zagovarjati Brejčevega delovanja, je izrazila namesto srda, le svoje obžalovanje. Da bi tudi pri nas naprednjaki kmalu odprli oči in vsiljevalcem hujskačem pokazali vrata, da se ne pokažejo več.

Disciplinarna postava za učitelje. Štajerski deželni zbor je dne 10. t. m. sprejel novi zakon za učitelje, kar pomeni zopet jako važen napredek proti dosedanjim razmeram.

Vinogradarska seja se je vršila dne 8. t. m. na Dunaju pri veliki udeležbi vinogradniških posestnikov iz vseh kronovin. Pri tej seji se je enoglasno sprejel predlog vpeljanja colnine na 20 gld. v zlatu, kakor tudi predlog prepovedi, da se izdelujejo umetna in polvina. Tudi zoper uvažanje laškega vina se je nasprotovalo in se je izreklo, da je Ogerska dežela največji škodljivec avstrijskega vinogradarstva.

Svinjska kuga. Zaradi obstanka svinjske kuge je uvažanje svinj iz političnih okrajev Ptuj, Feldbach, Hartberg in Ljutomer na Ogersko prepovedano.

Napad na plesišče. Iz Bruselna se javi: V Charleroi je napadlo večje število pijanih delavcev neko plesišče, v katerem je bilo več plesalcev. Delavci so imeli v rokah nože, bodala in revolverje, kliče: „Sedaj mora cela družba umreti“, so vdrli na plesišče in tam streljali na plesalce, katerih dva sta bila vsled strelav takoj mrtva, med tem ko jih je bilo več kakor 20 težko ranjenih.

Čarovnico (copernico) so hoteli umoriti. Praznoverstvo na Portugalskem še vedno obstoji, kakor v nekdanjih časih. Neko ubogo žensko so hoteli te dni njeni sosedje umoriti vsled tega, ker so mislili, da je copernica. Ker ji je padlo jajce na tla in se ni ubilo, nadalje, ker je krožnik, katerega je nekdo na njo vrgel, ujela v rokah ter ker se ji je čez noč posušila voda v škafu, so si njeni sosedje vcepili v glavo, da je z vragom v zvezi. Oboroženi s palcami, rožnimi venci in svečami so vdrli v njeno stanovanje, žensko težko ranili in jo hoteli zadaviti. K sreči je policija še v pravem času zvedla o tej stvari ter razgnala

morilce. Žensko so odpeljali v bolnišnico ter je upati, da bode rešena. Ta slučaj nam zopet dokazuje, na kakem stališču omikanja stojijo še dandanes prebivalci na Španskem in Portugalskem, kjer ravno nadvlada klerikalstvo še v največji meri. Tudi pri nas se žalibog še dandanes nahajajo ljudje, kateri verujejo na praznoverstvo, kakor tudi taki, kateri strašijo posebno manj olikano ljudstvo s praznoverstvom ter vse to navadno zlorablajo v svojo korist. Ljudstvo bodi pametno, odpri oči in ne veruj goljufcem! Ako si bolan, idi k zdravniku, ako tvoji živini kaj manjka, obrni se na skušanega živinozdravnika, ter ne kupuj in ne vrači se z goljufivimi zdravili.

Otroke umorila vsled verske blaznosti je te dni posestnica Šmidl v Neudorfu na Saksonskem in sicer enega 7 in enega 1 leto starega. Pred zadušenjem je otroke okopala in jih oblekla v čisto perilo. Po tem zločinu se je sama usmrtila. Vzrok temu zločinu je bila njena verska blaznost.

Oproščen morilec. O Velikem Bečkereku na Ogrskem so te dni porotniki oprostili 17letnega kmečkega sina, kateri je svojo staro mater ubil. Pred nekoliko meseci je morilec vdrl v sobo stare matere ter jo z ciglom ubil. Ker so pa priče izrekle, da je umorjena ženska s morilcem jako slabo ravnala, so porotniki, obstoječi iz samih kmetov, morilca oprostili.

Zapiranje žen in deklet v Friedlandu. Kakor se poroča, so v Friedlandu pred kratkem zaprli blizu 80 žen in deklet zaradi zločina splava (odpravljanja telesnega sadu). Neki Lange se je uže 20 let pečal s to stvarjo ter si na ta način pridobil ogromno premoženje, ker so tudi najboljših stanov žene se k njemu vozile. V teku preiskave se je tudi dognalo, da je mnogo žen pri tem umrlo. Nadaljno zapiranje se še vedno vrši.

Samomor laškega finančnega ministra. Finančni minister na Laškem, pod imenom Rosano, si je te dni vzel življenje vsled slabih družinskih razmer.

Ni vse eno kakšna primes se rabi za vsakdanjo kavino pijačo. Kathreinerjeva Kneippova kava ima zaradi svojega posebnega proizvajanja priljubljeni vonj zrnate kave in je zato najbolj pripravna za prirejanje prav tako okusne kakor zdrave kave. Proti mnogoterim manj vrednim posnemkom, ki so izredno podobno zaviti, pa je treba pri nakupu vedno poudarjati ime Kathreiner in jemati tudi same izvirne zavoje z varstveno znamko župnik Kneipp.

V nevarnosti pred srebrnjaki. V denarnem zavodu v Filadelfiji so dobili uradniki naročilo, prešteti srebrne dolarje, ki so shranjeni v vrečah v neki kleti. Pokazalo pa se je, da že davno ni bil nihče v bogati kleti, kajti vreče, v katerih so bili dolarji, so bile segnate. Ko je eden uradnikov splezal vrh vreč, jih je mnogo popokalo in cela plast srebrnjakov se je začela valiti navdol, tako, da so spodaj stoječi uradniki komaj ušli skozi vrata. V kleti je srebrnjakov za 2 milijona dolarjev.

Razmere v Srbiji. Kakor se poroča, namerava kralj Peter I. odpovedati se prestolu. K temu edinega koraku, katerega še zamore storiti, je prisiljen zaradi pomanjkanja denarja in popolnoma prazne države in privatne blagajne. Njegovi agenti, kateri prihajajo od države do države, posojila za srbsko kraljevstvo prositi, prihajajo vedno s praznimi rokami. Drugi vrsti ga pa k temu koraku tudi silijo vedno bolj še množeče vojaške zarote, tako, da se mu je bati, da ga dohiti taka usoda, kakor kralja Aleksandra. Pet mesecev toraj vlada kralj Peter, a za njegovega prednika se maščuje na njem samim.

Gospodarske stvari.

Poljski zajec. Zajec povzročuje po vinogradih, tudi pa po sadunosnikih vkljub vsem varstvenim napravam precejšno škodo. Da bi nam ne mogel poškodovati luba (kože) po deblih in pri visokem snegu nizkega sadnega drevja, skušamo zabraniti na razno-razne načine. Ovijanje s slamo ali z grmovjem vsaj snežnatih, hudih zimah ni popolnoma zanesljivo, tudi nam zadaja mnogo dela. Znano pa je tudi, da za-za ne ogloda drevja samo po zimi; dostikrat si brusi na njem tudi po leti zobe. Slama pa drevje tudi nehkuzi in s tem, da jo snamemo prerano ali pre- pre- oškodujemo ga lahko prav močno. Zanesljive-tem pogledu za visokodebelno drevje so takozvane- drevesne košare, ki naj segajo, ako mogoče, skoro- skoro vej. Narejajo jih iz tankih lesenih palic in kolja- kolja zvežejo s pocinkovano žico. Namesto cepljenih ali- ali rezanih palic nam služijo tudi leskovke ter ravni- ravni primernodebeli poganjki od akacije, murbe itd.,- pa morajo biti suhi, kajti sicer jih zajci preglodajo. ako se narejajo take drevesne košare, to je zdaj že- že povsod znano; sicer pa se tega naučijo učenci v vsaki- vsaki majerejski šoli in v raznih tečajih, ki se pečajo s- s kmetarstvom. Stroški so neznatni in se poplačajo vsled- vsled nevarnosti omenjenih košar. Pritrditi okoli debel jih- jih je težko. Kedar hočemo drevje snažiti ali ga namazati- namazati z vapnenim beležem, moremo jih odstraniti in zopet- zopet pritrditi. Taka naprava ne zabranjuje nikakor zraku- zraku pristopa, kar je drevju jako prikladno; tudi ostane- ostane lahko vse leto ob njem in ga ne varuje samo pred- pred zajci, ampak tudi pred kozami in drugo živino. Drevje- drevje nizkega debela in pritlikavce, katerim ne moremo pri- pri- staviti drevesnih košar, moramo do deblih in po spod- spod- nih vejah namazati z mešanico od ilovce, vapna, vapna, travjeka, volovske krvi in žolča, da jih ubranimo- ubranimo najčemu zobu. Ker pa stoji tako drevje redkokdaj na- na- prostem, ampak navadno le po vrtih, ki imajo dovolj- dovolj ostro ograjo, ni se nam bati zanje, kakor ne za dre- dre- vesnice, ako smo jih dobro zgradili. Deželni zakon z- z dne 13. grudnia 1889, št. 4 de 1899, dovoljuje zatirati- zatirati zajca po pravih vinorodnih krajih. § 6 obsega med dru- dru- gimi to le določbo: „V soseskah s pretežnim vinogra- vinogra- darstvom more skleniti občinsko starešinstvo, da se- se zaterejo zajci po vsej soseski. V takem slučaju ni- ni- treba zajcem prizanašati in zakupnik lova je zavezan, da jih pokonča kolikor največ mogoče.“ Želeti bi bilo, da se seznanijo občine z določbami tega zakona in da se

ga dostikat poslužujejo in sicer z ozirom na nje- njegove besede. Ker je zakupnina občinskega lova po vinorodnih krajih večinoma prav neznatna, bilo bi najboljše, ako bi trdnější vinogradniki, katerim je mnogo lažje na tem, da se iztrebijo zajci, vzeli sami v zakup občinski lov in zatirali dolgouha. Ker se da število zajcev jako znižati, — popolnoma iztrebiti pa jih zavljo prevelike rodovitnosti ni mogoče, kakor nam to izpričuje južno Tirolsko in Francosko —, je in ostane na vsak način umestno, da se poslužujemo onih naprav, o katerih smo govorili spočetka.

Pisma uredništva.

Našim dopisnikom. Hvala vsem za prijazne pozdrave! Prosimo, da nam vsak, kateri hoče imeti kak odgovor v pismu, priloži znamko (marko), ker drugače nam ni mogoče odgovoriti. Srčne pozdrave vam pošilja uredništvo in upravništvo »Štajerca«.

V Kapeli: Ni mogoče priobčiti, ker je preveč osebno! **Ščavnica.** Tudi ni mogoče rabiti. Pošljite nam v obče zanimivega.

Iz ljutomerske okolice: A. F. Bilo bi nevarno. Hvala! Z Bogom!

D. P. v Dervanji. Na Vaše vprašanje glede pošiljatve »Štajerca« Vam naznamo, da mi list vedno redno odpošiljamo. C. kr. poštno ravnateljstvo v Gradcu je dalo strogi ukaz, da morajo vsi poštni uradi pisma, časopise i. t. d. takoj samo naslovnikom oddati in je vsako zadrževanje bodisi pismov, bodisi listov, strogo prepovedano. Obrnite se na poštni urad v Benediktih in tam resnobno zahtevajte, da se Vam list takoj, ko dospe, da. Ako to ne bode pomagalo, naznanite nam to in bodemo mi poskrbeli, da bodejo naši naročniki dobivali list redno.

Leskovce. Dopis prihodnjič.

Na prebavljalne organe se mora paziti, kajti ni nobenega drugega organa v človeškem telesu, ki bi vsled najmanjšega motenja tako obširno vplival na druge organe in istim pripravljaj najhujše posledice. Pazi se na prebavljalne organe, ako si prizadevamo njihovo delo olajšati stem, da vzbujamo delavnost prebavljanja in podpiramo čistilne funkcije prebavljalnih organov z milo odvajajočim sredstvom. Tako sredstvo imamo in sicer že 40 let najbolj znano dr. Rosa balzam za želodec iz lekarne B. Fragner, c. kr. dvorni založnik v Pragi. Dobiva se pa tudi v tu- tu- kajšni lekarni g. Behrbalka.

Loterijske številke.

Trst, dne 31. oktobra: 50, 39, 29, 67, 9.
Gradec, dne 8. novembr.: 17, 40, 79, 14, 33.

Veliko presenečenje!

Nikdar v življenju ni več take priložnosti. 1094

500 komadov za 1 gld. 95 kr.

Ena krasno pozlačena precizna ura, katere točno teče in za katero se 3 leta jamči z jako primerno verižico, ena moderna židana kravata za gospode, 3 jako fini žepni robci, en prstan za gospode z imit. žlahtnim kamenom, 1 krasen mošnjiček, 1 jako fino žepno zrcalo, 1 par manšetnih gumbov, 3 gumbi za srajco, (3/4 duble-zlat) z patentiranim zaklepom, 1 jako fini tintnik iz nikelna,

1 fini album z 36 najlepšimi slikami, 1 eleg. broša za dame (novost), 1 par bouton s simboli-brilantom, 5 različnih smešnih reči za stare in mlade, 20 različnih reči za korespondenco in še 400 drugih različnih stvari, katere se rabijo pri hiši in so za vsakogar potrebne. Vse to se pošlje z uro vred, katere je sama tega denarja vredna, za samo 1 gld. 95 kr. Razpošilja se proti pošt-nemu povzetju ali če se denar pošlje naprej.

Dunajska centralna razpošiljalnica P. Lust, Krakov (Krakau) št. 41. NB. Za neugajajoče se denar vrne.